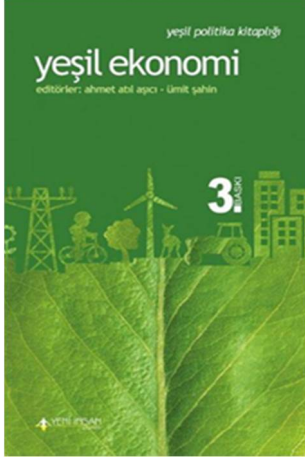

KİTAP İNCELEMESİ – 2

Hazırlayan Sedef ÇEVİKALP*

YEŞİL EKONOMİ

Yazar:

Kolektif

Editörler: Ahmet Atıl AŞICI, Ümit ŞAHİN

Yeşil Ekonomi (3. bs.),

İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi,
2017, 224 s.

ISBN: 978-975-2498-21-1

Editörlüğü Ahmet Atıl Aşıcı ve Ümit Şahin tarafından yapılan Yeşil Ekonomi isimli eserin üçüncü baskısı Ağustos, 2017 yılında Yeni İnsan Yayınevi tarafından basılmıştır. Teori ve somut politika önerilerinin birlikte örüldüğü bu kitapta okuyucuyu yeşil ekonomi ile ilgili bilgilendirmek ve yeşil ekonomiye dair soruların cevaplarını vermek amaçlanmıştır. Kitapta Yüksel Selek tarafından yazılmış önsöz, Ümit Şahin tarafından yazılmış sunuş kısımları hariç sekiz bölüm daha yer almaktadır. Ahmet Atıl Aşıcı tarafından yazılmış 'İktisadi Düşüncede Çevrenin Yeri ve Yeşil Ekonomi: Karşılaştırmalı Bir Analiz' isimli ilk bölümde iktisadi düşüncede çevrenin yer almasına tarihsel bir bakışla başlayıp, “Yeşil ekonomi nedir?” sorusuna cevap vermek için yeşil ekonominin farklı tanımlarına, ilgilendiği sorunlara değinilmiştir. Daha sonra ekonomik büyüme, refah ve sürdürülebilirlik kavramlarını, bunların birbiriyle olan ilişkisini açıklamıştır. Bu kavramların açıklayıcılığı başarılı ve böylece okuyucuyu açık bir şekilde bilgilendirici yanı yüksektir. Alain Lipietz’in yazısının çevirisinin yapıldığı 'Korkular ve Umutlar: Liberal Üretkenlik Modelinin Krizi ve Yeşil Alternatif' başlığını taşıyan ikinci bölümde ise kapitalist kalkınma modelinin sebep olduğu krizler, bu krizlerin ekolojik krizlere uzanışı ve sürdürülebilirlik sorunu ele alınmıştır. Bu krizlere karşılık yeşil yatırımlara dayalı yeni bir gelişme modeli yani yeni yeşil düzen alternatif

* Arş. Gör., İstanbul Gelişim Üniversitesi, İİSBF, Uluslararası Ticaret Bölümü, İstanbul, Türkiye,
E-posta: scevikalp@gelisim.edu.tr **ORCID ID** <https://orcid.org/0000-0002-1272-3287>

olarak görülmüş ancak bu yolda karşılaşılabilecek engeller ve yapılması gerekenler de açıklanmıştır. Ahmet Atıl Aşıcı tarafından yazılan ‘Sürdürülebilir Yaşam İçin Bir Dönüşüm Önerisi: Yeşil Yeni Düzen’ bölümünde 1929 Krizi sonrası oluşturulan yeni düzen olarak adlandırılan politikaların tarihsel planı ve ekolojik krizle bağlantısının neler olduğu, ekonomik, toplumsal ve ekolojik olarak üç ayaklı şekilde ortaya çıkan krizlerden çıkmak için öne sürülen yeni yeşil düzenin ne anlama geldiği ve bu düzene neden karşı çıktığı noktalarına değinilmiştir. Ayrıca uluslararası ticaret ve finans ile ekolojik dönüşüm arasındaki bağlantı kurulmuştur. Eserin bu bölümün son kısmında ekonomik, toplumsal ve ekolojik olarak sürdürülebilirliğin sağlanmasında yerel ekonomi ve kırsal kalkınmanın var olmasının ve canlı tutulmasının önemi anlatılmıştır. Dördüncü bölüm, Mayıs, 2010 Avrupa Parlamentosu Yeşiller Grubu Yeşil Yeni Düzen Çalışma Grubu Tartışma Tebliği olarak hazırlanan yazının çevirisidir. ‘Yeşil Yeni Düzene Neden İhtiyaç Duyuyoruz’ başlıklı bu bölümde sadece gayri safi yurtiçi hasıla artışı olarak algılanan büyüme vizyonu yerine daha geniş kapsamlı, daha küresel bir refahı temele alan kalkınma modelinin benimsenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Refah içinde sürdürülebilir bir toplum için gerekli bu model değişikliğinin insanlarla ilişkilerimiz, tüketim alışkanlıklarımızın kaynağı, sahip olduğumuz kaynaklarla ilişkilerimiz, küreselleşme ve dünya nüfusunun artışıyla kullandığımız mekan ile olan ilişkimiz ve son olarak zamanla olan ilişkimiz olmak üzere 4 boyutu ele alınmıştır. Yine Avrupa Parlamentosu Yeşiller Grubu Yeni Düzen Çalışma Grubu Ocak, 2010 tarihli Tartışma Tebliği’nden alınan ‘Yeşil Yeni Düzenin İstihdam Boyutu’ isimli beşinci bölüm yeşil yeni düzenle ortaya çıkan yeşil işleri, bu işlere çalışanların uyumu, yeşil yeni düzendeki istihdam anlayışını anlatmıştır. Tüm bu olması ve yapılması gerekenleri anlatmakla kalmamış, somut politika önerilerinde bulunulmuştur. ‘Sosyal Avrupa İçin Yeşil Vizyon’ isimli altıncı bölüm, Avrupa Yeşil Partisi Konseyi’nin Ekim,2008’de Montreuil, Fransa’da oylanarak kabul edilmiş politika belgesidir. Gelir dağılımı adaletsizliği, yoksulluk, çalışan haklarının işgücü piyasasında baltalanması, eşit sosyal haklara sahip olamama gibi birçok sorunun ortaya çıkması ve bu sorunların artışıyla mevcut durumun artık neden devam edemeyeceği anlatılmıştır. Tam bu noktada sorunların çözümü için toplumsal içerme kavramına değinilmiş(makul ve adil bir gelir, kamu yararına hizmetler, eğitim, yaşlıların ve çocukların kucaklanması, iyi iş, sağlıklı yaşamak) ve her birine getirilen politika önerileri bu başlıklar altında ayrı ayrı yer almıştır.

Ahmet Atıl Aşıcı tarafından yazılan ‘Sayılarla Dünyada ve Türkiye’de Yeşil Yeni Düzen’ adlı yedinci bölümde, 2008 krizine karşı dünyada ve Türkiye’de hükümetlerin uyguladığı destekleme politikaları, bunların içinde yeşil yatırımların payı ve hedeflenen değişime ne derecede uygun oldukları tespit edilmiştir. Dünyadan ve Türkiye’den konuyla ilgili sayısal bilgiler tablolar halinde bu bölümde gösterilmiştir. Son bölümde Avrupa Yeşilleri Yeşil Yeni Düzen web sayfasından alınmış yeni yeşil düzen için dünyadan örnek uygulamalara yer verilmiştir. Örneğin Avusturya’da üretici ve tüketicilerin

insani koşullara uygun üretime karşı farkındalığını oluşturmak için SO:FAIR girişimi başlatılmıştır. Diğer bir gösterebilecek örnek de Yeşil Aydınlatma projesidir. Avrupa Birliği Yeşil Aydınlatma Programı'na alınan bu proje Graz şehrinin aydınlatılmasında yapılan enerji tasarrufu ve karbondioksit salınımında meydana gelen azalmayı çarpıcı şekilde göstermiştir.

Yeşil ekonomi henüz ülkemizde fazla çalışılmamış bir alan olduğu için eserde yerli kaynak yer almamaktadır. Okuyucunun yeşil ekonomi ile ilgili bilgi sahibi olabileceği ve bu konuyla ilgili sorularına cevap bulabileceği bir kaynak niteliğindedir. Kitapta yer alan tanımlar, amaçlar vb. ile hem teorik çerçeve çizilmiş; hem de politika önerileri, gerçek hayattan uygulama örnekleri ile konu somutlaştırılmıştır. Eser, daha sonra bu alanda yapılacak çalışmalara kılavuz olabilecek niteliktedir.